

NAUKA KROZ PRIČE

Slobodan Bubnjević

Naučni novinar

Na tribini koja (slučajno) nosi isti naziv kao popularni domaći portal posvećen pričama iz nauke, gost LEP tribine govoriće o savremenoj nauci, procesu istraživanja, objavljivanja i uticaju na društvo iz jedne neočekivane perspektive koja bi istraživačima mogla biti od značaja – iz perspektive saznanja kao priče. Prva okolnost o kojoj će se govoriti je prividni paradoks da naučne teorije, ma koliko da su egzaktno zasnovane, samo zato što su nastale u različitim epohama i društvenim okolnostima bivaju predstavljene kroz sasvim različit nivo formalizma i forme, što samo po sebi ukazuje da forma objavljivanja ne samo da evoluira, nego i da nije presudna da bi se naučno znanje ozidalo u jednu naučnu teoriju. To će poslužiti da se izloži na prvi pogled hrabra teza da su naučna znanja samo – priče, manje ili više bitne i zanimljive, ali priče koje se prilagođavaju odgovarajućem formalizmu. Potom, uz kratki osvrt na antropološke studije i istoriju pripovedanja od neolita do starosedelačkih plemena, kroz podsećanje na osnovne elemente kompozicije, kao i na Bergerovu tezu o ulozi narativa u ljudskom poimanju sveta, na predavanju će se povući paralela između motivacije i ishoda pričanja priče i procesa naučnog saznanja. Tako će se, kroz niz primera, ukazati i na višestruke izazove saznajnih teorija koje istraživači ne poznaju ili su za njih nezainteresovani, mada bi alatke filozofije nauke, pa sa njima i njihova ograničenja, moglo biti dragoceni za svako razumevanje naučnog rada. No, to će nas prevashodno voditi ka potencijalnom pojašnjenju iznete teze – da naučno znanje može biti shvaćeno kao priča, što nema praktično ishodište, ali izvesno ukazuje na njegovu funkciju i značaj. Na kraju, uz osvrt na odnos nauke i medija, izdavaštva i popularne nauke, biće dalje ukazano i da priča iz nauke, kao esencijalni aspekt kojim prethodi egzistenciji otkrića, predstavlja jedini lako prijemčiv ishod koji nauka nudi laicima i za kojim zapravo postoji inherentna tražnja od laičke javnosti, što ukazuje na stvarna očekivanja među građanstvom od nauke.